TrgoAuto - kvaliteta uz povoljnu cijenu
AUTOSERVIS GAVRAN INDUSTRIJSKA bb mob: 099/684-4323 email: info@autoservis-gavran.hr web: autoservis-gavran.hr
NARUČI DOSTAVU 035 487 058

KULTURNA BAŠTINA U FUNKCIJI RAZVOJA – Halštatski Kaptol: Arheološko nalazište svjetskog glasa

Datum objave: 10. 9. 2024. | Kategorija: Kultura

KAPTOL – Grobnice pod humcima, takozvanim tumulima za istaknute pokojnike, ravna groblja, visinski utvrđena naselja i oppide, veća utvrđena naselja iz razdoblja od 9. do 1. stoljeća prije naše ere.. Sve su to impozantna arehološka svjedočanstva o životu u željeznom dobu. U toj atraktivnoj priči posebno mjesto zauzima pitoreskna općina Kaptol na padinama Papuka, koja, zahvaljujući intenzivnim istraživanjama posljednjih 20 godina, kao i kapitalnom projektu budućeg Interpretacijskog centra halštatske kulture, postaje arheološko nalazište svjetskog glasa

Kaptol, priznato arheološko nalazište iz starijeg željeznog doba, iznimno je važno u širem kontekstu europske halštatske kulture. Zbog toga su ,Požeško-slavonska županija i Općina Kaptol, u suradnji s Centrom za prapovijesna istraživanja iz Zagreba , pokrenuli proces izrade potrebne dokumentacije za izgradnju Interpretacijskog centra halštatske kulture, što će, ovaj, iznimno zanimljiv lokalitet, još snažnije pozicionirati na svjetskoj kulturnoj i arheološkoj karti .

Na južnim obroncima Papuka, iznad naselja Kaptol, nalazi se istoimeni arheološki lokalitet. Tijekom starijeg željeznog doba (800.-400. god. pr. Kr.) zajednica koja je obitavala na tom prostoru svoje je istaknute pokojnike pokapala pod velikim zemljanim humcima – tumulima. Na položaju Kaptol-Gradca nalazilo se utvrđeno naselje kome su pripadala dva groblja: nekropola Kaptol-Gradca i nekropola Kaptol-Čemernica. Na lokalitetu koji se sustavno istražuje posljednjih 20 godina zahvaljujući voditelju istraživanja prof.dr. sc. Hrvoju Potrebici, postavljena je arheološka ruta Putovima ratnika – starije željezno doba u Zlatnoj dolini. Ona prati pretpovijesni put uz slikoviti tok potoka Bistre, kroz nekropolu pod tumulima Kaptol –Čemernica te se uzdiže prema ostatcima naselja na položaju Kaptol – Gradca i spušta sve do druge nekropole. Put je to slikovitim područjem zasađenim vinovom lozom i obraslim šumom koji, uz edukacijski element, pruža mogućnost aktivnoga odmora, kroz pješačenje i bicikliranje.

Potvrdu značaja arheoloških lokaliteta u blizini Kaptola 2021. godine dalo je i uvrštavanje arheološke kulturno-turističke staze „Putevima ratnika – starije željezno doba u Zlatnoj dolini" u sastavni dio kulturne rute Vijeća Europe „Staza željeznog doba Podunavlja", prve i zasada jedine rute ovoga tipa kojom se upravlja iz Hrvatske. Staza željeznog doba Podunavlja prva je kulturna ruta sa sjedištem u Republici Hrvatskoj te je okuplja 30 članova iz 7 zemalja Podunavske regije a jedna do članica je Turistička zajednica Zlatni Papuk koja obuhvaća svojim djelovanje područje Općine Kaptol. Kulturna ruta bavi se promocijom, prezentacijom, istraživanjem te održivim razvojem baštine željeznog doba Podunavlja. Kapitalna investicija Interpretacijskog centra halštatske kulture čije idejno rješenje potpisuje arhitekt Andrija Rusan, dodatan je iskorak u popularizaciji baštine željeznog doba te arheološkog lokaliteta i kulturnog turizma Kaptola i okolice. Procijenjena vrijednost projekta je 7.615.042,62 €/ pri čemu se bespovratna sredstva od 6.636.140,00 € očekuju iz Mehanizama za oporavak i otpornost/Regionalna diversifikacija i specijalizacija hrvatskog turizma kroz ulaganja u razvoj turističkih proizvoda visoke dodane vrijednost.

Posljednjih desetak godina tim okupljen oko voditelja istraživanja na lokalitetu Kaptol i predsjednika Centra za prapovijesna istraživanja prof. dr. sc. Hrvoje Potrebice, provodi niz projekata vezanih uz popularizaciju arheologije, posebno kaptolačkog lokaliteta. Svojim bogatstvom sadržaja i osmišljenim prezentacijama koje oživljavaju povijest, posebno se ističe višednevni festival "Halštatski dani" koji se već šestu godinu zaredom realizira u sklopu Europskih dana arheologije, podižući, kontinuirano, razinu kvalitete i atraktivnosti, dajući tako Kaptolu prepoznatljivost na karti destinacija i izvan nacionalnih granica.

Zbog svega toga, ideja o interpretacijskom centru logičan je slijed dosadašnjih napora i aktivnosti. Budući Interpretacijski centar i centar za posjetitelje, kapitalan projekt Općine Kaptol i Požeško-slavonske županije, pružit će prostor za daljnja istraživanja ovog značajnog nalazišta, prikladnu obradu pronađene građe, kao i mogućnost prezentacije materijala i edukacije posjetitelja i turista. Investicijom Regionalnog koordinatora razvoja Požeško-slavonske županije, Interpretacijski centar halštatske kulture bit će izgrađen na području bogatom arheološkom građom iz starijeg željeznog doba. Centar će se nalaziti izvan Kaptola, uz nalazišta tumula na obali jezera odakle se pruža pogled na šumovite obronke Papuka.

"Značit će ovo novi početak za lokalitet na kojem smo imali čast i povlsticu raditi posljednjih 20 godina, jer riječ je o jednom od najvažnijih arheoloških nalazišta iz razdoblja starijeg željeznog doba, onog doba kada je Homer pisao Ilijadu i kada se stvarala europska povijest i kultura. Ovo neće biti samo centar za posjetitelje nego i centar prezentacije halštatske kulture, a istraživački ciklus se paralelno nastavlja i na trgu, zbog čega smo probali sljubiti te dvije smjernice. Kada govorimo o europskoj razini, nemamo opravdanje u ovom segmentu ići ispod crte – adekvatno kvaliteti onog što prezentiramo, dobivamo i adekvatno kvalitetan proizvod od arhitekte Rusana i njegovog tima. Na nama je odgovornost da ono što sve smo dobili realiziramo.Nemamo pravo imati komplekse niže vrijednosti jer ovo što se danas odvija na razini je bilo kojeg europskog centra i vrijeme je da se Europa vrati nama, tamo odakle je sve krenulo." rekao je, o budućem Interpretacijskom centru, prof. dr. sc. Potrebica.

Na tri etaže i ukupnoj površini od 4.600 m2 Centar će imati sadržaje za posjetitelje i istraživače – muzej, izložbeni prostor, suvenirnicu, ljetnu pozornicu, restoran, edukacijsku dvoranu, restauratorske i preparatorske radionice, urede i smještajne jedinice za istraživače. Da je riječ o kapitalnoj investiciji i iznimno važnom projektu za područje Općine Kaptol, Požeško-slavonske županije ali i šire, svjestan je i načelnik, Mile Pavičić: " Centar halštatske kulture ovdje u Kaptolu, značit će nam iznimno puno u budućnosti -u kulturološkom, turističkom, ali i gospodarskom smislu. Naše plodno tlo krije puno tajni iz tog drevnog doba na kojima godinama radi prof. dr. sc. Hrvoje Potrebica, a ovaj centar bit će središte upravo u tom znanstveno-istraživačkom dijelu, stjecište novih izazova i odgovora koje će nam ponuditi mogućnost da bolje spoznamo svoju prošlost i budućnost." smatra Pavičić.

"Projekti koje u zadnje vrijeme provodimo u Kaptolu, uključujući i festival "Halštatski dani" koji ovdje organizira turistička zajednica, u svojoj okosnici imaju upravo prezentaciju i inkorporaciju onog što smo pronašli unutar znanstvenog istraživanja, u život lokalne zajednice. Želimo predstaviti baštinu kao resurs, dakle nije riječ o trošku nego ulaganju u kulturnu baštinu, ono što se kao resurs, u budućoj gospodarskoj djelatnosti, porije svega u turizmu, itekako može višestruko isplatiti. Priznanje svega toga je i akreditacija Kulturne rute Vijeća Europe, čiji smo dio, ali i jedina sa sjedištem u Hrvatskoj, zbog čega se upravo Požeška kotlina i ovaj kraj, vrlo često ističu kao svjetli primjer istinske sinergije lokalne zajednice, pružatelja usluga, turističkih djelatnika i istraživača kulturne baštine. " nagašava dr. Potrebica.

"Ljudi koji su živjeli ovdje u ono doba, na raskrižju svjetova, učinili su sebe jednim od najvažnijih naroda u povijesti Europe upravo spajanjem svjetova. Oni su bili ti koji su imali monopol na sve kulturne transfere – govorimo o ljudima, osobama, idejama i tehnologijama. Ništa od toga nisu odnijeli sa sobom. Mi smo od tih ljudi naslijedili ovaj prostor, možemo i imamo na određeni način obavezu nastaviti u tom smjeru. Sve ovisi o našoj sposobnosti da ostvarimo barem slična postignuća. Što se tiče znanosti, posljednjih 20 godina smo Kaptol vratili natrag na kartu Europe, tamo gdje oduvijek zaslužuje biti i to je doista jedno od najvažnijih željeznodobnih nalazišta – napravljen je dobar posao, jedan od najboljih u Europi. No, znanost nije sama sebi svrha i ovo je naša baština, ljudi koji danas žive na tom prostoru, čije je pravo da s njom upravljaju onako kako misle da treba. Mi kao stručnjaci možemo pružiti samo svoju stručnu pomoć i vještine i to je ono što činimo sada – na koji način da ljudi koji žive s kulturnim krajolikom mogu ostvariti gospodarski, promocijski i turistički rezultat.", pojašnjava značaj izgradnje Interpretacijskog centra prof.dr.sc Hrvoje Potrebica.

Infrastrukturni, ali i gospodarski razvoj koji se s izgradnjom Interpretacijskog centra nudi kaptolačkom području, pozdravljaju i u lokalnoj turističkoj zajednici. „Interpretacijski centar halšatatske kulture bit će razlog dolaska novih posjetitelja na naše područje – osobito ljubitelja povijesti i kulture iz čitave Europe, znanstvenika, škola i obrazovnih ustanova kojima će vrijeme provedeno u Interpretacijskom centru približiti ovo jedinstveno arheološko nalazište koje je već godinama prepoznato kao značajno kulturno bogatstvo, osobito kroz manifestaciju Halštatski dani i kulturno-turističku stazu Putevima ratnika. Upravo se zbog sinergije zaštićene prirode i bogate kulturne ostavštine turisti na naše područje vraćaju iz godine u godinu, a Interpretacijski centar halštatske kulture dodatan je iskorak u ponudi naše destinacije", ističe Tomislav Galić, direktor Turističke zajednice Zlatni Papuk, podsjećajući na značaj Interpretacijskih centara u očuvanju kulturne baštine.

Članak objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz programa za poticanje novinarske izvrsnosti.

TEKST: Simonida Tarbuk FOTO: Slavonski.hr/ TZ Zlatni Papuk

12 Sviđa

Sebastian POPRAVAK OBUĆE 034/271-780 Njemačka 1
AS PANSION KOZMETIČKI SALON - solarij - masaže - sauna 035 / 367 - 273 035 / 367 - 619 091 / 891 - 8729 REŠETARI Bana Jelačića 65
RUŠENJE STABALA ČIŠĆENJE BUNARA ODRŽAVANJE +385 98 953 66 90 www.papugh.hr

Slavonski © 2013 - 2024 sva prava pridržana
hosting: Plus hosting web: exdizajn